

- KENMERK: B/14/8122/TU
DATUM: 18 maart 2014
ONDERWERP: Reactie op consultatie Besluit inzake het door de ACM ten laste brengen van kosten

Inleiding

Met grote interesse hebben wij kennis genomen van het voorontwerp Besluit inzake het door de Autoriteit Consument en Markt (ACM) ten laste brengen van kosten. In het voorstel wordt er uitgegaan van een financieringssysteem waarbij de ACM een rekening bij de onderzochte partijen neerlegt die volledig los staat van hetgeen is onderzocht of besloten. In dit kader wijzen wij graag op het effect van deze systematiek op de Nederlandse pensioenfondsen.

Pensioenfondsen

Sinds 2009 vallen fusies van pensioenfondsen onder toezicht van de Autoriteit Consument en Markt (voorheen NMa). Dit is al sinds jaren een onterechte hobbel bij de consolidatie van pensioenfondsen die in de sector inmiddels bekend staat als 'de paarse krokodil' van de pensioensector. Toezicht door de ACM bij pensioenfondsen die niet actief zijn in een commerciële markt is immers op zijn minst discutabel te noemen.

Gelet hierop heeft de Pensioenfederatie een Wob-verzoek bij de ACM ingediend om meer inzicht te verkrijgen in de toezichtactiviteiten. Na analyse van de ontvangen ACM-stukken, met namen de zogenoemde checklists, blijkt dat het bijna onmogelijk is dat er mededingingsproblemen kunnen ontstaan bij fusies tussen pensioenfondsen. Uit de ontvangen stukken blijkt dat de ACM van mening is dat er 'wellicht' een aparte markt bestaat voor collectieve pensioenen waarop toezicht nodig zou 'kunnen' zijn. Tegelijkertijd geeft de ACM aan dat horizontale overlap tussen pensioenfondsen niet aannemelijk is. Het toezicht op pensioenfondsen door de ACM zou gelet op deze stukken dan ook zonder enig gevolg geschrapt kunnen worden.

Marktaandeel

Zou het toezicht toch maatschappelijk wenselijk worden geacht dan zou dit zich als uitgangspunt moeten beperken tot de grootste partijen, conform hetgeen gebruikelijk is volgens mededingingsregels.

De drempel voor een toets als twee pensioenfondsen fuseren, ligt ongebruikelijk laag: op 0,5% van de totale premie. Bij andere sectoren is concentratietoezicht pas gebruikelijk bij een marktaandeel van 10 tot 20%. Het volgende citaat uit de stukken van de ACM geeft een mooi beeld over de praktijk in dezen: “Het gezamenlijke marktaandeel van Pensioenfonds Zorg en Welzijn en Pensioenfonds voor de Predikanten bedraagt 16,8%. Gelet op dit geringe marktaandeel is het niet aannemelijk dat op deze markt mededingingsproblemen zullen ontstaan”. Blijkbaar vindt de ACM een marktaandeel van 17% nog gering. Dit strookt overigens volledig met de meldingsformulieren van de ACM zelf waarin wordt aangegeven dat de ACM pas bij een marktaandeel van 15% of 20% het de moeite waard vindt om een markt te onderzoeken. De Europese Commissie gebruikt zelfs als indicatie van een te onderzoeken markt een percentage van 25%. Waarom de huidige drempel van 0,5% wordt gehanteerd voor pensioenfondsen kan men zich dan ook terecht hardop afvragen.

Desalniettemin worden fuserende pensioenfondsen vooralsnog gedwongen om dure adviseurs in te huren, pakken papier naar de ACM te sturen en gelet op de gehanteerde kostensystematiek € 45.000 euro naar de ACM over te maken.

Conclusie

De gegevens uit het Wob-verzoek geven aan hoe ridicuul de toezichteisen van de ACM voor pensioenfondsen zijn. Gegeven het feit dat het toezicht door de ACM op de pensioenfondsen een wassen neus is en het gegeven dat het voldoen aan dit ‘toezicht’ al veel te veel geld kost, zou er voor pensioenfondsen een nultarief in de AmvB moeten worden opgenomen. In de huidige systematiek is de ACM vergelijkbaar met de loketmedewerker die voor het teruggeven van de paarse krokodil niet alleen in achtvoud ingevulde en onderbouwde formulieren wenst, maar voor het ter beschikking stellen van deze formulieren ook nog eens een flinke rekening neerlegt.